

การเต้นรำคือชีวิตของฉัน: นาฏศิลป์สร้างสรรค์จากการบูรณาการ
ระหว่างเทคนิคการเต้นรำแบบลาตินและการเต้นรำสมัยใหม่
DANCE OF MY LIFE: REINVENTING A SYNERGY DANCE FROM
LATIN AND MODERN TECHNIQUES

Xin Yang¹ ณัฏฐนันท์ เอื้อศิลป์²

Xin Yang¹ Nadhanant Uaesilapa²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่และนำผลจากการวิเคราะห์ไปใช้สร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำอันเกิดจากการผสมผสานศิลปะการเต้นรำแบบลาตินร่วมกับองค์ประกอบในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปฏิบัติการ แล้วนำผลที่ได้จากกระบวนการสร้างสรรค์และการแสดงต่อสาธารณชนมาสรุปผลการวิจัย โดยเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ประกอบทางเทคนิคและสไตล์อันเป็นเอกลักษณ์ของการเต้นรำจังหวะรุมบ้าด้วยวิธีวิจัยทางเอกสาร ศึกษาเทคนิคการเต้นรำเกรแฮมในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ผ่านวิธีวิจัยเชิงเปรียบเทียบ แล้วนำองค์ประกอบเทคนิคและรูปแบบการแสดงออกของศิลปะเต้นรำทั้ง 2 ประเภทมาบูรณาการร่วมกันเพื่อสร้างรากฐานทฤษฎีผ่านการวิเคราะห์กรณีศึกษา และนำมาประยุกต์ใช้จริงในการออกแบบสร้างสรรค์ชุดผลงานแสดงละครเต้นรำ ผลการวิจัยพบว่าทิศทางหลักสำหรับการบูรณาการการเต้นรำแบบลาตินร่วมกับการเต้นรำสมัยใหม่คือการประยุกต์ใช้ภาษาเต้นรำโดยยึดมั่นในจังหวะการเต้นรำแบบลาตินซึ่งมีหน้าที่เชื่อมประสานการแสดงให้ดำเนินต่อเนื่องอย่างกลมกลืนตามลำดับเรื่องราว เทคนิคการหายใจเป็นปัจจัยพื้นฐานและเป็นแหล่งกำเนิดหลักของกระบวนการผสมผสานระหว่างศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ ซึ่งการนำศิลปะการเต้นรำแบบลาตินบูรณา

¹ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีและการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา 1273970030@qq.com

¹ Student, Master Of Fine and Applied Arts Program in Music and Performing Arts, Faculty of Music and Performing Arts, Burapha University, 1273970030@qq.com

² ดร. ทิพย์ขวัญนิพนธ์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีและการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา nadhanant.ua@go.buu.ac.th

² Dr., Advisor, Department of Music and Performing Arts, Faculty of Music and Performing Arts, Burapha University, nadhanant.ua@go.buu.ac.th

Receive 30/12/67, Revise 17/02/68, Accept 19/02/68

การร่วมกับเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่สามารถทำให้การแสดงออกในผลงานการแสดงเต้นรำแบบลาตินมีมิติมากขึ้น ส่งผลให้ผลงานมีความหมายที่ลึกซึ้งและหลากหลายยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การเต้นรำแบบลาติน, การออกแบบท่าเต้น, การเต้นรำเชิงบูรณาการ

Abstract

This research aims to study modern dance techniques and apply the results of the analysis to create dance performances that combine Latin dance with elements of modern dance using qualitative and operational research methods. The results from the creative process and public performances are summarized in the research results. It begins with a study of the technical elements and unique styles of Rumba dance using documentary research, studies Graham dance techniques in modern dance through comparative research, and integrates the technical elements and expression styles of both dances to create a theoretical foundation through case study analysis and applies them in practice to design and create a dance drama performance. The research results show that the main direction for integrating Latin dance with modern dance is to apply dance language while adhering to Latin dance rhythms, which have the function of connecting the performance to proceed harmoniously and sequentially. Breathing techniques are the basic factors and the main source of the integration process between Latin dance and modern dance. Integrating Latin dance with modern dance techniques can increase the expression in Latin dance performances, resulting in deeper and more diverse meanings.

Keywords: Latin Dance, Choreography, Fusion Dance

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

การเต้นรำเป็นศาสตร์ศิลปะที่ว่าด้วยการจัดระเบียบการเคลื่อนไหวให้กลายเป็นท่วงท่าที่สมบูรณ์งดงาม และยังเป็นรูปแบบการแสดงออกที่ถ่ายทอดความนึกได้สะท้อนอารมณ์กว่าการบรรยายเรื่องราวผ่านคำพูดหรือตัวอักษร รูปแบบการแสดงในศิลปะการเต้นรำแบบลาตินมุ่งเน้นการแสดงออกเพื่อสื่ออารมณ์เป็นหลัก ซึ่งศิลปะการเต้นรำแบบลาตินเป็นการแสดงออกรูปแบบหนึ่งที่อาศัยร่างกายเป็นสื่อกลางภายใต้การชี้นำของดนตรีที่มีจังหวะเป็นเอกลักษณ์ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ร่างกายขับเคลื่อนวาดลวดลายไปตามท่วงทำนองที่เปี่ยมล้นด้วยอารมณ์ อีกทั้งศิลปะการเต้นรำแบบลาตินยังถือเป็นกีฬาที่เกิดจากผสมผสานร่วมกับศิลปะการเต้นรำ การระเบิดพลังขณะเคลื่อนไหวไปตามจังหวะดนตรี ความเร็ว เทคนิค สไตล์การเต้นที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ตลอดจนเสน่ห์ที่สามารถดึงดูดและตรึงอารมณ์ผู้ชมให้คล้อยตามได้อย่างน่าอัศจรรย์ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ล้วนเป็นอัตลักษณ์ของศิลปะการเต้นรำแบบลาติน

รุมบ้าเป็นศิลปะการเต้นรำที่ซึมซับอิทธิพลจากโบเลโร (Boléro) ศิลปะการเต้นรำพื้นบ้านของชนเผ่าในทวีปแอฟริกาและสเปน ในช่วงศตวรรษที่ 16 ประเทศคิวบาเต็มไปด้วยทาสชนเผ่าซึ่งถูกกดขี่ข่มเหง มีชีวิตอย่างแร้นแค้นและได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม ด้วยความคิดถึงบ้านเกิดอันห่างไกลจึงก่อเกิดบทเพลงพื้นเมืองที่มีท่วงทำนองและเนื้อหาเปี่ยมด้วยความรู้สึกโศกเศร้า กอปรกับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น จึงเกิดเป็นเพลงที่มีจังหวะยืดยาวราวกับท่วงทำนองที่ซบกล่อมจิตใจมนุษย์ให้พบความสงบ เมื่อผู้คนเริ่มนำเครื่องประกอบจังหวะที่มีเอกลักษณ์แบบลาตินอเมริกามาผสมผสานเข้ากับบทเพลง จากบทเพลงที่เคยเศร้าสร้อยกลับกลายเป็นทำนองที่ท้อบอวลด้วยบรรยากาศหวานซึ้ง จนกระทั่งได้รับการพัฒนาจนสมบูรณ์และถือกำเนิดเป็นดนตรีจังหวะรุมบ้า แม้จังหวะรุมบ้าในปัจจุบันจะสูญเสียบรรยากาศโศกเศร้าดั้งเดิมไปแล้วแต่ยังคงรักษาบรรยากาศท่วงทำนองรื่นหูซึ่งคอยกล่อมเกลาจิตใจผู้ฟังไว้เป็นอย่างดี จังหวะดนตรียังสอดประสานเป็นหนึ่งในเดียวกับการเคลื่อนไหวที่แฝงความนัยภายใต้ท่วงท่าที่สวยงามรวมถึงดนตรีอันไพเราะซึ่งอบอวลด้วยบรรยากาศหวานซึ้งได้อย่างกลมกลืน กล่าวได้ว่าศิลปะการเต้นรำจังหวะรุมบ้าเกิดจากการผสมผสานระหว่างสไตล์การเต้นรำดั้งเดิมและสีสันของการดนตรีสมัยใหม่ การเคลื่อนไหวที่วาดลวดลายบนฟลอร์เต้นรำอย่างอ่อนช้อยด้วยท่วงท่าที่งดงามสะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกในหัวรอกหวานซึ้ง กอปรกับดนตรีที่มีท่วงทำนองนุ่มนวลแว่วหวาน ปัจจัยเหล่านี้ทำให้จังหวะรุมบ้าได้รับการยกย่องให้เป็น “จิตวิญญาณแห่งศิลปะการเต้นรำแบบลาติน” (Miao Feng & Zhang Chunsheng, 2014)

นอกเหนือจากศิลปะการเต้นรำจังหวะรุมบ้า การวิจัยครั้งนี้ยังต้องการแสวงหาแนวทางการใช้เทคนิคการเคลื่อนไหวร่างกายโดยมีความสนใจในเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่ ทั้งนี้ Liu Qingyi (2004) ได้กล่าวถึงการเต้นรำสมัยใหม่ไว้ว่าศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ปรากฏขึ้นครั้งแรกในช่วงต้นศตวรรษที่

20 หลักการสุนทรียศาสตร์ที่สำคัญของศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่คือการต่อต้านรูปแบบการเต้นตามคติบัลเลต์คลาสสิกซึ่งมีแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยม สนับสนุนการกำจัดหลักการเคลื่อนไหวตามแนวคิดบัลเลต์คลาสสิกที่เข้มงวดและเคร่งครัดในแบบแผนจนกลายเป็นข้อผูกมัดที่คอยจำกัดความคิดสร้างสรรค์ในศิลปะการเต้นรำ กล่าวคือการเต้นรำสมัยใหม่ทำให้ผู้คนได้รับรู้ถึงการแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่แท้จริงของมนุษย์ได้อย่างอิสระผ่านท่าเต้นที่สอดคล้องกับกฎการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติและเป็นสื่อกลางที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและแนวคิดของสังคมสมัยใหม่

ในการเต้นรำสมัยใหม่มีการคิดค้นเทคนิคเต้นรำจำนวนนับไม่ถ้วน แต่ละเทคนิคล้วนมีระบบและวิธีที่เป็นเอกลักษณ์ แต่มีเทคนิคเพียงไม่กี่รูปแบบเท่านั้นที่ยังคงถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์และฝึกฝนจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเทคนิคเกรแฮมของมาร์ธา เกรแฮม (Martha Graham) ถือเป็นเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่ที่โดดเด่นอย่างมาก โดยการใช้การหายใจเป็นแรงขับเคลื่อนในการยืดและหดร่างกาย อีกนัยหนึ่งคือการยืดและหดแขนขาโดยใช้ลำตัวเป็นแกนกลางควบคู่ไปกับการหายใจ รวมถึงใช้กระดูกสันหลังเป็นแกนกลางในการบิดร่างกายให้หมุนเป็นเกลียวตามแรงโน้มถ่วง โดยเปลี่ยนจุดศูนย์ถ่วงอย่างต่อเนื่อง (Liu, 2004) ศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ของเกรแฮมนั้นโดดเด่นด้วยแนวคิดและรูปแบบการแสดงออกเชิงศิลปะที่มีเอกลักษณ์ รวมถึงความเฉพาะตัวด้านการเต้นรำและแนวทางสุนทรียภาพที่แปลกใหม่ ประสบการณ์ชีวิตได้หล่อหลอมให้การเต้นรำของเกรแฮมมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นหลายประการ ดังนี้ 1) การเต้นรำที่เปี่ยมด้วยความแปลกใหม่: ผลงานการแสดงเต้นรำของเกรแฮมล้วนแสดงให้เห็นมุมมองและความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว 2) สไตล์การเต้นรำต้นตำรับที่เข้มข้นหนักแน่นกับเส้นโค้งที่แผ่ด้วยนัยทางอารมณ์: รูปแบบต้นตำรับในสไตล์การเต้นรำของเกรแฮมโดดเด่นในด้านความแข็งแกร่งหนักแน่น กล้าแสดงออกถึงนัยแฝงทางอารมณ์ผ่านการเต้นรำ การท้าทายของเกรแฮมก่อให้เกิดแรงสั่นสะเทือนครั้งใหญ่ในวงการเต้นรำสมัยใหม่ในสมัยนั้น 3) การพินิจภายในเพื่อให้รู้จักและควบคุมตนเองได้ (Introspection) และการไล่ตามท้าทายอย่างไม่ลดละของเกรแฮม: การเต้นรำของเกรแฮมเปี่ยมด้วยพลังจากการพินิจภายใน เธอเฝ้าสำรวจและทบทวนตนเองผ่านการเต้นรำ ในขณะเดียวกันยังพยายามแสวงหาการแสดงออกถึงความเป็นนาฏลักษณ์ (Theatricality) ในการแสดงเต้นรำของตนเอง 4) ภาษากายที่ฉับไวหนักหน่วง: ท่าเต้นของเกรแฮมมีจังหวะท่วงท่าที่กระชับรวดเร็วทรงพลัง เปี่ยมด้วยอารมณ์ตื่นเต้นฉับพลัน ภาษากายที่หนักแน่นทำให้ผู้ชมได้สัมผัสกับผลกระทบทางสายตาที่เด่นชัดรุนแรง (Visual impact) 5) เทคนิคหดตัว-ยืดขยายอย่างเป็นระบบโดยใช้การหายใจเป็นแรงพลัง: เทคนิคเต้นรำของเกรแฮมใช้พลังจากการหายใจเป็นแรงขับเคลื่อนการเคลื่อนไหว สร้างท่วงท่าเต้นรำที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ผ่านการหดและยืดขยายลำตัว รวมถึงการบิดหมุนช่วงกระดูกสันหลัง

เกรแฮมนั้นเชื่อว่าการเต้นรำคือศิลปะแขนงหนึ่ง แก่นหลักของการเต้นรำคือการแสดงออกถึงอารมณ์และความคิดผ่านท่วงท่าการเคลื่อนไหว อีกด้านหนึ่งเกรแฮมชี้ให้เห็นว่าการเต้นรำคือ

ประสบการณ์ การเต้นรำไม่เพียงเป็นการแสดงรูปแบบหนึ่ง แต่ยังสะท้อนถึงประสบการณ์ชีวิตและโลกภายในจิตใจของนักเต้น ในด้านแนวโน้มสุนทรียภาพ เกรแฮมยังเชื่อว่าการเต้นรำเป็นการแสดงออกถึงแก่นของความเป็นมนุษย์ด้วยแรงขับเคลื่อนทางสัญชาตญาณ เธอมุ่งสำรวจธรรมชาติของมนุษย์ผ่านการแสดงออกถึงนัยแฝงเชิงอารมณ์ รวมถึงยังมุ่งมั่นในการก้าวสู่ “โลกไร้จิตไร้สำนึกร่วม (Collective unconscious)” (หมายถึงการที่มนุษย์มีจิตไร้สำนึกหรือสัญชาตญาณในการรับรู้ ให้ความหมายโลกในทำนองเดียวกัน เช่น ต้นไม้ หมายถึงการเติบโต สายน้ำ หมายถึงความสงบร่มเย็น เป็นต้น) เผาแสวงหากลิ่นอายวัฒนธรรมดั้งเดิมและดึงพลังสำแดงอารมณ์ตามธรรมชาติของมนุษย์ออกมาใช้ในการแสดงเต้นรำของตนเอง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษาเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่ของมาร์ธา เกรแฮม และศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ในศิลปะการเต้นรำเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาผสมผสานเข้ากับองค์ความรู้เฉพาะทางในศิลปะการเต้นรำแบบลาตินที่สามารถทำให้ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินเกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่หลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความสนใจในการค้นหาเทคนิคการเต้นใหม่จากการปลดพันธนาการและเสรีภาพทางความคิดโดยนำแนวคิดของการเต้นแบบลาตินซึ่งมีที่มาจากทาสซึ่งถูกกดขี่ข่มเหงและมีชีวิตอย่างแร้นแค้นไม่มีอิสรภาพ ผู้วิจัยจึงมีแรงบันดาลใจเพื่อค้นหาความอิสระภายในตนเองและเทคนิคการเต้นรำจากการวิจัยครั้งนี้

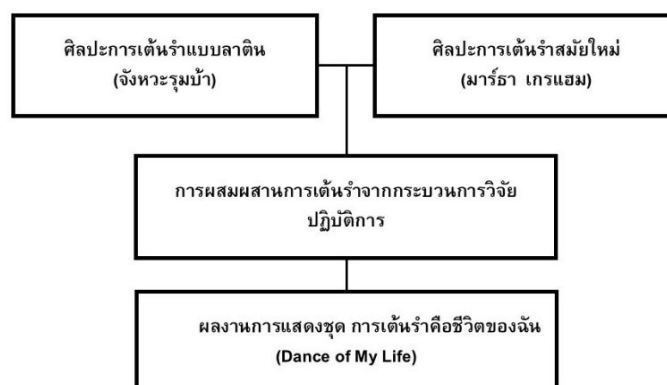
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์ที่ผสมผสานองค์ประกอบของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ ชุด การเต้นรำคือชีวิตของฉัน (Dance of My Life)

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางการผสมผสานการเต้นรำแบบลาตินโดยผู้วิจัยกำหนดใช้รูปแบบการเต้นรำจังหวะรุมบ้า
2. การศึกษาและการวิเคราะห์เทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่ของมาธา เกรแฮม (Martha Graham)
3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ทดลอง ฝึกปฏิบัติและเผยแพร่ผลงานในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงส่งผลข้อจำกัด เช่น การศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การฝึกปฏิบัติในสตูดิโอแบบตัวต่อตัว การเผยแพร่ในพื้นที่การแสดงสด เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แผนภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. งานวิจัยนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ในหลากหลายแง่มุมมากยิ่งขึ้น
2. การประยุกต์ใช้เทคนิครวมถึงวิธีการออกแบบท่าเต้นในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ช่วยให้แนวทางสำหรับกระบวนการบูรณาการที่ผู้วิจัยประสงค์นำมาใช้ในการพัฒนาศิลปะการเต้นรำแบบลาตินสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
3. ผลงานสร้างสรรค์ที่ให้ความสำราญทางสุนทรียะ กระตุ้นผู้ชมด้วยความแปลกใหม่ มอบประสบการณ์รับชมที่น่าพึงพอใจ ยกย่องเนื้อหาในผลงานการแสดงให้มินิแอฟลิคซิ่งและมีคุณค่าในเชิงปรัชญามากยิ่งขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยปฏิบัติการแล้วนำผลที่ได้จากกระบวนการทำงาน การแสดงต่อสาธารณชน ผู้ชมและผู้ทรงคุณวุฒิมาแนะนำเสนอเป็นรายงานการวิจัย โดยศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่เพื่อสร้างเสริมเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและเทคนิคการเต้นรำในศิลปะการเต้นรำประเภทดังกล่าวอย่างถ่องแท้ จากนั้นจึงเรียนรู้เพิ่มเติมภายใต้การชี้แนะของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่จากเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง แสวงหาแก่นแท้และจิตวิญญาณของศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ด้วยวิธีการวิจัยดังนี้ 1) ศึกษาและการสำรวจข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ 2) วิธีการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม 3) จัดอภิปรายเฉพาะกลุ่มออนไลน์ 4) ทดลองฝึกฝนท่าเต้นผสมผสานตามที่ออกแบบเพื่อสังเกตและค้นหาจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข 5) เผยแพร่ผลงานในรูปแบบวีดีโอบันทึกผลงานการแสดง เครื่องมือวิจัย

ประกอบด้วยแบบสอบถามผู้ชมหลังชมการนำเสนอผลงานการแสดงและแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับสำคัญของหัวเรื่องและกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การเต้นรำจังหวะรุมบ้าคือศิลปะการเต้นรำที่สร้างสรรค์ขึ้นจากท่าทางขณะตรากตรำทำงานของกลุ่มชนผิวดำ ร่างกายส่วนบนของชนชั้นแรงงานเหล่านี้ต้องคอยแบกหามสินค้าหรือสัมภาระที่มีน้ำหนักมาก เพื่อรักษาสสมดุลร่างกายและรักษาท่าทางให้มั่นคงขณะเดิน จึงจำเป็นต้องรักษาระดับไหล่ให้ตั้งตรงและมั่นคง อาศัยการโยกสะโพกช่วยสร้างสมดุลร่วมกับร่างกายส่วนบน ด้วยเหตุนี้ท่าเต้นรำในจังหวะรุมบ้าจึงมีความถนัดในการเคลื่อนไหวโดยใช้กระดูกเชิงกรานมากเป็นพิเศษ แต่การเคลื่อนไหวต้องมีความเป็นธรรมชาติเสมือนท่าทางในวิถีชีวิตของชนผิวดำซึ่งเป็นต้นกำเนิดของการเต้นรำประเภทนี้ ความแข็งแรงและพลังกำลังบริเวณส่วนขาจึงเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการเต้นรำจังหวะรุมบ้า (Watt Lai Yud, 1961) Miao Feng & Zhang Chunsheng (2014) ได้ชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์ของการเต้นรำจังหวะรุมบ้า คือดนตรีที่หวานซึ้ง ท่วงทำนองนุ่มนวลงดงาม รวมถึงจังหวะการวาดฝีเท้าที่อ่อนช้อย สง่างามเปี่ยมเสน่ห์ ชาวคิวบาคุ้นชินกับการก้าวเดินโดยมีสิ่งของเทินบนศีรษะจึงใช้วิธีเดินแบบบิดสะโพกไปมาทั้งสองข้างเพื่อรักษาสสมดุล ซึ่งท่าทางและสเต็มเท้าในการเต้นแบบรุมบ้าซึมซับอัตลักษณ์ส่วนนี้มาด้วยเช่นกัน หากนักเต้นต้องการรักษาท่วงท่าให้งามสง่าตลอดการเต้นรำไม่เพียงต้องมีร่างกายท่อนล่างที่แข็งแรงมั่นคง แต่ยังต้องอาศัยพลังกำลังจากส่วนกึ่งกลางและแกนหลักของร่างกายด้วย ในขณะที่การเคลื่อนไหวก่อให้เกิดแรงดึงส่วนกลางร่างกายต้องส่งแรงให้พลังกำลังสอดประสานไปกับร่างกายบริเวณช่วงหลังเพื่อให้ร่างกายส่วนบนอยู่ในท่าที่มีแรงส่งมากพอเหมือนงูเห่าที่ชูคอพร้อมฉก ร่างกายทุกส่วนของนักเต้นยังต้องรักษาท่วงท่าที่มั่นคงเอาไว้เพื่อให้มีรากฐานและมีพลังกำลังที่เหมาะสมสำหรับการเต้นรำจังหวะรุมบ้า

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาการเต้นรำสมัยใหม่โดยเฉพาะในด้านเทคนิค ซึ่งแต่ละเทคนิคล้วนมีระบบและวิธีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะแตกต่างกันออกไป เทคนิคของมาร์ธา เกรแฮมถือเป็นเทคนิคเต้นรำสมัยใหม่ที่โดดเด่นอย่างมาก และเป็นเทคนิคเพียงไม่กี่รูปแบบที่มีปัจจัยสอดคล้องกับพลังในการเต้นรำจังหวะรุมบ้า ซึ่งเทคนิคเกรแฮมคือระบบเทคนิคที่ใช้การหายใจเป็นแรงขับเคลื่อนในการยืดและหดแขนขาโดยใช้ลำตัวเป็นแกนกลางควบคู่ไปกับการหายใจ รวมถึงการใช้กระดูกสันหลังเป็นแกนกลางในการบิดร่างกายให้หมุนเป็นเกลียวตามแรงโน้มถ่วง โดยเปลี่ยนจุดศูนย์ถ่วงอย่างต่อเนื่อง เทคนิคเต้นรำสมัยใหม่ของมาร์ธา เกรแฮมและเทคนิคพลศาสตร์ของลาบาน (รูดอล์ฟ ลาบาน) ถือเป็นหลักเทคนิคที่สำคัญต่อศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ซึ่งมีพื้นฐานจากการจับจังหวะการหายใจกับการฝึกกระดูกสันหลังให้เคลื่อนไหวได้อย่างยืดหยุ่น การเกร็งเพื่อหดและยืดกล้ามเนื้อ

หน้าท้อง ตลอดจนพลังการแสดงออกที่เกิดจากระบบการทำงานประสานกันระหว่างปัจจัยในข้างต้น หลักพลศาสตร์ลาบานเป็นเทคนิคที่มีพื้นฐานมาจากหลักกลศาสตร์และกายวิภาค รูปแบบพลังการเคลื่อนไหวตามหลักพลศาสตร์ลาบานทำให้เกิดประสิทธิผลทางพลังแยกย่อยออกมาเป็น การเคลื่อนไหวอีก 8 ประเภท ได้แก่ การแหก การกด การบิด การไถล การติด การตี การกระแทก และการกระโดดลอยตัว หลักพลศาสตร์เหล่านี้เผยให้เห็นถึงแก่นและกฎการเคลื่อนไหวแห่งชีวิต ในขณะเดียวกันเทคนิคพลศาสตร์ยังทำให้นักเต้นเข้าใจถึงเทคนิคและพลังในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ อย่างถ่องแท้ (Liu, 2004)

นอกจากการเต้นรำจังหวะรุ่มบ้าและการเต้นรำสมัยใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคการเชื่อมประสานการเต้นเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย นั่นคือเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำซึ่งเรียบเรียงโดย Xiao Su Hua (2019) อันประกอบด้วยเทคนิคแคนนอนหรือ การวนซ้ำท่าเต้น เทคนิคเปรียบเทียบ คือการสร้างประสิทธิผลเชิงเปรียบเทียบและแรงปะทะจากการนำองค์ประกอบการเต้นรำที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบกัน อาทิ การเปลี่ยนจังหวะช้า-เร็วสามารถทำให้การเต้นรำให้ความรู้สึกเชิงมิติ (Layer) ที่มากยิ่งขึ้น เทคนิคสอดประสานซ้ำซ้อน การเคลื่อนไหวซ้ำไปมาซึ่งครอบคลุมทั้งการเคลื่อนไหวด้วยท่าเต้นท่าใดท่าหนึ่งหรือการผสมผสานท่าต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เทคนิคเปลี่ยนผ่าน การเปลี่ยนท่วงท่าอย่างลื่นไหลและเป็นธรรมชาติด้วยการเปลี่ยนผ่านแต่ละท่วงท่าในจังหวะที่เหมาะสม เทคนิคเปลี่ยนรูป การสร้างประสิทธิผลโดยการเปลี่ยนรูป ท่าทาง และเส้นทางในการเต้นรำ นักออกแบบท่าเต้นสามารถเปลี่ยนรูปแบบท่าเต้นได้โดยการบิด ยืดหรือย่อตัวเพื่อเปลี่ยนรูปของท่าเต้นรำ ทำให้ท่าเต้นมีความสร้างสรรค์และเป็นเอกลักษณ์ยิ่งขึ้น และเทคนิคเชิงอุปมา การแสดงภาพนามธรรมหรือความหมายเชิงสัญลักษณ์ผ่านท่าเต้น หรือใช้พลังการแสดงออกทางร่างกายเพื่อถ่ายทอดข้อมูลเฉพาะเจาะจงผ่านรูป ระดับความเร็วและความหนักแน่นของการเคลื่อนไหว จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความเป็นไปได้ในการนำศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่บูรณาการเข้ากับการเต้นรำจังหวะรุ่มบ้าซึ่งบทบาทของเทคนิคการออกแบบท่าเต้นรำ ในกระบวนการบูรณาการคือการจัดร่องรอยและจุดที่องค์ประกอบระหว่างการเต้นรำสมัยใหม่และการเต้นรำแบบลาตินเกิดความไม่สอดคล้องกัน เมื่อมีปัจจัยเชื่อมโยงจากเทคนิคออกแบบท่าเต้นที่คอยส่งเสริมและเชื่อมประสานองค์ประกอบต่าง ๆ ให้ผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน

ผลการวิจัย

แนวคิดหลักในการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานการแสดงในงานวิจัยนี้ คือการผสมผสานศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและการเต้นรำสมัยใหม่โดยใช้การบอกเล่าความรู้สึกและมุมมองชีวิตของผู้วิจัยจากประสบการณ์ในฐานะนักเต้นในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ ชุด การเต้นรำคือชีวิตของฉัน

(Dance of My Life) ซึ่งมีระยะเวลาการแสดง 15 นาที โดยกำหนดโครงสร้างการแสดงเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานไว้ดังนี้

องค์ที่ 1 ช่วงเวลาที่ผ่านพ้น

แนวคิดหลัก: ภาพในช่วงมหาวิทยาลัยเป็นสายสัมพันธ์ที่ใครหลายคนมักมีความทรงจำที่ตราตรึงและระลึกถึงตลอดชีวิต การแสดงในองค์ที่หนึ่งเปิดมาในช่วงแรกตัวละครเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยเพื่อสะท้อนชีวิตของสองตัวละครวัยรุ่นที่ยังมีความไร้เดียงสาเป็นเด็กหนุ่มที่รอวันเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ทั้งสองคนได้รู้จักและพบกันจนกลายเป็นเพื่อนรัก จนกระทั่งชะตากรรมทำให้เขาทั้งสองไปเจอมารสมุมของชีวิต ผู้กำกับ Li Yunzhe, Yang Xin / นักแสดง Li Yunzhe, Liang Jialu, Liu Lili เพลงประกอบ: เพลง “รัก” “สุดขอบฟ้า” และ “ถนนหนทางแสนธรรมดา”

องค์ที่ 2 การพบพานจากโชคชะตา

แนวคิดหลัก: เส้นเรื่องถัดมาที่ตัวละครเอกซึ่งต้องทำงานหนักเมื่อว่างเว้นจากการเรียนเพราะฐานะทางครอบครัว ทุก ๆ วันเขาต้องทำงานหนักในโรงละครเต้นรำเพื่อหาเลี้ยงชีพและค่าเล่าเรียน ในคืนหนึ่งมีสาวน้อยแสนสวยมาที่โรงละครเต้นรำ ตัวละครเอกตกหลุมรักเธอตั้งแต่นั้นพบ ในช่วงเวลาที่ชายหนุ่มมุ่งมั่นตามล่าความฝันอย่างไม่ลดละ ในขณะที่ผู้หญิงที่เขารักตกอยู่ในอันตรายเขาได้มีโอกาสเข้าไปช่วยเหลือโดยบังเอิญจนทำให้ทั้งสองคนมีโอกาสพัฒนาความสัมพันธ์ จากนั้นทั้งสองคนจึงใช้ความพยายามอย่างหนักในการไขว่คว้าอนาคต แม้ว่าจะเกิดอุปสรรคในความสัมพันธ์ แต่เขาทั้งสองก็ฝ่าฟันปัญหาต่าง ๆ มุ่งสู่ความฝันที่พวกเขาตั้งมั่นไว้ ผู้กำกับ Li Yunzhe, Yang Xin / นักแสดง Li Yunzhe, Yang Xin เพลงประกอบ: เพลง “Sent for you yesterday” และ “Let’s have a party”

องค์ที่ 3 ชั่วชีวิต

แนวคิดหลัก: ผู้วิจัยออกแบบเรื่องราวและรูปแบบการแสดงเต้นรำโดยอ้างอิงประสบการณ์ชีวิตตนเองในฐานะนักเต้นบอลรูมมืออาชีพที่เข้าร่วมการแข่งขันเต้นรำในระดับสากล โดยใช้การเต้นรำอธิบายเส้นทางในการเป็นนักเต้นและเปิดเผยความรู้สึกส่วนลึกภายในจิตใจในขณะที่เส้นทางในอาชีพนักเต้นกำลังสิ้นสุดลง เส้นทางอาชีพของนักเต้นบอลรูมนั้นแสนสั้นและมีช่วงเวลาที่เกิดจรัสเพียงชั่วครู่ช่วยยามราวดอกอาสน์ที่แย้มกลีบบานอวดสีสนับเพริศแพรวเพียงชั่วคืน การเกษียณจากเวทีของนักเต้นบอลรูมล้วนเป็นการอำลาด้วยใจที่ไม่ยินยอม เปี่ยมด้วยความอาลัยอาวรณ์ ความเศร้าและความลึกลับ โดยในการแสดงมีการใช้หุ่นจำลองชีวิตของคู่เต้นของตัวละครเอกโดยอุปนัยถึงความทรงจำและประสบการณ์ในสนามแข่งขันเมื่อครั้งที่เคยอยู่ในเส้นทางสายอาชีพนักเต้นบอลรูมเป็นภาพลวงตาในห้วงคำนึงของตัวละครเอก ผู้กำกับ Li Yunzhe, Yang Xin / นักแสดง Li Yunzhe, Liu Xin เพลงประกอบ: เพลง “Experience” และ “ทิศทางที่แสงทอดยาว”

ภาพที่ 2 ภาพบรรยากาศบางส่วนในผลงานการแสดงเต้นรำเรื่อง

“การเต้นรำคือชีวิตของฉัน (Dance of My Life)”

ที่มา: ผู้วิจัย

ทิศทางหลักสำหรับการประยุกต์ใช้ภาษาเต้นรำในผลงานการแสดง คือการยึดมั่นในจังหวะ การเต้นรำแบบลาติน และการออกแบบท่าเต้นโดยผสมผสานกับองค์ประกอบจากศิลปะการเต้นรำ สมัยใหม่ เป็นการใช้องค์ประกอบการเคลื่อนไหวร่างกายของศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่โดยกระจาย ปัจจัยเสริมไปยังส่วนประกอบต่าง ๆ ภาษาเต้นรำของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินมีหน้าที่เชื่อม ประสานการแสดงในช่วงกลางให้ดำเนินต่อเนื่องกันอย่างกลมกลืนตามลำดับเรื่องราว ส่วนช่วงเริ่มต้น และช่วงท้ายผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่การใช้ภาษาเต้นรำของศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่เป็นหลัก เพราะภาษา เต้นรำของศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่มีอิสระและบอกเล่าเรื่องราวได้ดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้พลังด้าน การแสดงออกภายในผลงานแข็งแกร่งยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ไม่ว่าเป็นการเต้นรำจังหวะรุมบ้าในสเต็ป นิวยอร์ก (New York Step) หรือไทม์สเต็ป (Time Step) พลังกำลังที่คอยขับเคลื่อนร่างกายล้นมา จากเท้าทั้งสิ้น เมื่อทำสัมผัสกับพื้นแรงกระทำจากเท้าจะส่งแรงขับเคลื่อนจำนวนหนึ่งให้กับร่างกาย ซึ่งร่างกายมนุษย์จะอาศัยแรงขับเคลื่อนดังกล่าวในการเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนจุดศูนย์ถ่วงร่างกาย แรงขับเคลื่อนจากเท้าจึงเป็นปัจจัยเชื่อมประสานที่แกนกลางของร่างกายต้องการ เนื่องจากพลังกำลัง ส่งผ่านเข้าสู่แกนกลางร่างกายผ่านแรงกระทำของอวัยวะส่วนขาและความสามารถในการถ่ายโอน แรงขับเคลื่อนของแกนกลางร่างกายจะช่วยส่งแรงขับเคลื่อนให้กระจายไปตามยังร่างกายส่วนบนตั้งแต่ บริเวณไหล่ไปจนถึงช่วงข้อมือเพื่อส่งเสริมให้ร่างกายของมนุษย์มีรูปแบบการเคลื่อนไหวและ การเปลี่ยนแปลงอย่างที่ต้องการ บริเวณแขนและปลายนิ้วของมนุษย์จึงสามารถเคลื่อนไหวได้ รวบรวมก็มีความรู้สึกนึกคิดด้วยการขยายและการยืดปลายประสาท ปัจจัยและกระบวนการเหล่านี้

ทำให้ทุกส่วนบนร่างกาย (ทั้งร่างกายส่วนบนและร่างกายส่วนล่างตั้งแต่บริเวณท้องลงไป) สามารถวาดลวดลายที่ชวนสะกดสายตา นำหลงไหล

ในกระบวนการเต้นรำไม่ว่าการเต้นรำจังหวะรุมบ้าหรือการเต้นรำสมัยใหม่ล้วนเป็นการเคลื่อนไหวที่เชื่อมโยงกับชีวิต การหายใจถือเป็น การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานของร่างกายมนุษย์ ซึ่งตรงจุดนี้คือสิ่งที่กำหนดปัจจัยสำคัญและแหล่งกำเนิดหลักของกระบวนการผสมผสานระหว่างศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ การวิจัยทำให้ผู้วิจัยค้นพบหนึ่งในจุดรวมของศิลปะการเต้นรำทั้ง 2 ประเภท นั่นคือการใช้พลังกำลังช่วงขา ซึ่งผู้วิจัยสามารถสร้างการบูรณาการระหว่างการเต้นรำทั้ง 2 ประเภทได้โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจุดรวมด้านพลังกำลังช่วงขาทั้งสองข้าง เริ่มแรกผู้วิจัยปรับเปลี่ยนลักษณะท่าทางพื้นฐานของการเต้นรำแบบลาตินที่นิยมรักษาระดุกสันหลังให้ตั้งตรงอยู่ตลอด ในขณะที่รักษากำลังช่วงขาเดิมของการเต้นรำแบบลาตินเอาไว้ จากนั้นจึงนำองค์ประกอบด้านลักษณะท่าทางการเคลื่อนไหวร่างกายที่มีเอกลักษณ์ตรงความเป็นอิสระและความเปิดกว้างของการเต้นรำสมัยใหม่ผสมผสานเข้ากับปัจจัยจากการเต้นรำแบบลาตินที่กล่าวถึงในข้างต้น เพื่อให้ทำให้องค์ประกอบด้านร่างกายของการเต้นรำแบบลาตินดั้งเดิมมีความหลากหลาย เปี่ยมด้วยพลังแห่งการแสดงออก และสื่อถึงแก่นสารเรื่องราวภายในผลงานการแสดงเต้นรำได้ลึกซึ้งและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยคัดสรรองค์ประกอบจากการเต้นรำสมัยใหม่โดยหลีกเลี่ยงการเคลื่อนไหวบางรูปแบบที่สื่อถึงข้อเสียของการที่ศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ไม่มีสเต็ปเท้าที่แน่นอน ผู้วิจัยยังได้นำองค์ประกอบจากศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่เข้าสู่ในกระบวนการบูรณาการและนำวิธีการใช้พลังกำลังผสมผสานเข้าสู่การเต้นรำแบบลาติน ส่งผลให้การเต้นรำแบบลาตินมีวิธีการประยุกต์ใช้พลังกำลังที่หลากหลายมากขึ้น จากนั้น ในกระบวนการฝึกซ้อมการแสดง ผู้วิจัยจึงผสมผสานองค์ประกอบจากศิลปะการเต้นรำทั้ง 2 ประเภทโดยทดลองใช้วิธีการเชื่อมประสานหลาย ๆ รูปแบบ โดยใช้หลักการดังต่อไปนี้

1. การใช้ท่าเต้นรำจังหวะรุมบ้า (Cucaracha) เป็นตัวอย่างกรณีศึกษา

ซึ่งในการเคลื่อนไหวด้วยสเต็ปเท้าชนิดนี้ ร่างกายของนักเต้นต้องรักษาจุดศูนย์ถ่วงในแนวตั้งเอาไว้เหมือนท่าเต้นในสไตล์ลาตินส่วนใหญ่โดยการย่นทึงน้ำหนักไปที่บริเวณฝ่าเท้าเพื่อใช้พลังกำลังช่วงเท้าเป็นแรงผลักดันในการเปลี่ยนท่าทางโดยรักษาจุดศูนย์ถ่วงไว้ให้มั่น ในขณะเดียวกันยังต้องอาศัยพลังกำลังจากข้อเท้าด้านในเพื่อสร้างเคลื่อนตัวไปยังทิศทางต่าง ๆ โดยให้กระดูกบริเวณเชิงกรานบิดหมุนขณะเคลื่อนตัว หากนำศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ที่มุ่งเน้นเสรีและการปล่อยร่างกายให้เคลื่อนไหวอย่างอิสระเข้ามาผสมผสานในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน แม้ปัจจัยจากการเต้นรำสมัยใหม่อาจทำให้สมดุลความมั่นคงลดลง แต่ก็ทำให้การเคลื่อนไหวมีความเป็นไปได้อย่างที่ที่หลากหลายมากขึ้นเช่นกัน เช่น ในช่วงจังหวะที่นักเต้นเคลื่อนไหว ร่างกายจากที่แต่เดิมมักยึดตัวตรงก็เปลี่ยนเป็นย่อหรือ

หัดตัวโดยฉับพลัน ซึ่งก่อให้เกิดสตีปการเคลื่อนไหวรูปแบบใหม่โดยไม่สูญเสียจังหวะหรือกระบวนการเคลื่อนไหวดั้งเดิมของท่าเต้นรำ

2. อัตลักษณ์ด้านการออกแบบและเรียบเรียงท่าเต้นภายในผลงานการแสดง

ในกระบวนการออกแบบและเรียบเรียงท่าเต้นภายในผลงานการแสดงเต้นรำ ผู้วิจัยนำเทคนิคแคนนอนและเทคนิคสอดประสานซ้ำซ้อน (polyphony) มาประยุกต์เข้าด้วยกันเพื่อจัดข้อบกพร่องของภาษาเต้นรำและการเต้นรำในสไตล์ลาตินเดี่ยว โดยทำให้จังหวะในการแสดงสอดประสานเป็นหนึ่งเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากภาษาและรูปแบบผลงานการแสดงเต้นรำแบบลาตินนั้นมีแนวโน้มด้านการถ่ายทอดและการแสดงออกอย่างบริสุทธิ์และเป็นธรรมชาติผ่านภาษากายในกิจกรรมทางสุนทรียภาพมากกว่า แต่ในด้านการถ่ายทอดและแสดงออกทางอารมณ์ผ่านการเคลื่อนไหวทางกายนั้น นับว่ายังด้อยกว่าการเต้นรำสมัยใหม่ ดังนั้นจึงต้องการปัจจัยมาช่วยเสริมตรงส่วนนี้

3. รูปแบบการแสดงภายในผลงานการแสดง

การจัดเรียงรูปแบบการแสดงใช้แบบแผน A-B-A ส่วนใหญ่ใช้การเคลื่อนไหวประสานที่เรียกโดยรวมว่าการสอดประสานซ้ำซ้อน (polyphony) โดยเชื่อมโยงการเคลื่อนไหวต่อการเคลื่อนไหวสอดประสานซ้อนทับกันไปเรื่อย ๆ ตามลำดับ ซึ่งแบบแผนในลักษณะดังกล่าวทำให้การเชื่อมโยงระหว่างการเคลื่อนไหวมีมิติและซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนี้ ในการแสดงเต้นรำ ผู้วิจัยยังสอดแทรกการแสดงรูปแบบแคนนอนเพิ่มเข้าไปด้วยเพื่อให้ลำดับการเคลื่อนไหวมีลักษณะที่เชื่อมต่อกันเป็นระลอกคลื่นอย่างกลมกลืนและเป็นธรรมชาติ

ประเด็นปัญหาในกระบวนการวิจัย

1. ความเหมาะสมด้านการผสมผสานท่วงท่าในการออกแบบท่าเต้น: สไตล์ดนตรีและการบูรณาการสไตล์การเต้นรำเป็นปัจจัยที่กำหนดการออกแบบท่วงท่า การออกแบบท่าเต้นจึงต้องมุ่งส่งเสริมให้นักแสดงสามารถผสมผสานการเคลื่อนไหวและอารมณ์ สอดคล้องกับบริบทภายในผลงานการแสดงเต้นรำแบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้ชมสัมผัสได้ถึงเสน่ห์ทางศิลปะที่แตกต่างกันของการเต้นรำแบบลาตินและการเต้นรำสมัยใหม่ผ่านการผสมผสานที่ลงตัวระหว่างท่วงท่าการเคลื่อนไหวหลากหลายรูปแบบ

2. ความสามารถทางกายของนักเต้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดการแสดงผลในการบูรณาการรูปแบบการเต้นรำ: สำหรับการแสดงที่บูรณาการศิลปะการเต้นรำเข้าด้วยกัน นักแสดง (นักเต้น) ต้องสามารถสร้างอารมณ์ร่วมในการแสดง รวมถึงสามารถแสดงอารมณ์ที่จำเป็นในงานแสดงได้อย่างแม่นยำ คุณสมบัติข้อนี้ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาความสำเร็จของผลงาน และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ในการชี้วัดมาตรฐานของตัวนักเต้น ในการตีความผลงาน รูปแบบการเต้นต้องสอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละครโดยไม่สูญเสียสไตล์การเคลื่อนไหวและอารมณ์ของศิลปะการเต้นรำแต่ละประเภทที่มีความเฉพาะตัว ดังนั้นสำหรับนักแสดง ผลงานที่ออกแบบและสร้างสรรค์โดย

การบูรณาการศิลปะการเต้นรำหลายประเภทเข้าด้วยกันจึงมีข้อกำหนดด้านมาตรฐานการเต้นและการแสดงที่มากขึ้น สูงขึ้น และยากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การสร้างสรรคผลงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด การเต้นรำคือชีวิตของฉัน (Dance of My Life) โดยการศึกษาองค์ประกอบในศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาผสมผสานเข้ากับองค์ความรู้เฉพาะทางในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ทิศทางหลักสำหรับการประยุกต์ใช้ภาษาเต้นรำในผลงานการแสดง คือการยึดมั่นในจังหวะของการเต้นรำแบบลาติน
2. ภาษาเต้นรำของศิลปะการเต้นรำแบบลาตินมีหน้าที่เชื่อมประสานการแสดงให้ดำเนินต่อเนื่องกันอย่างกลมกลืนตามลำดับเรื่องราว
3. การหายใจเป็นแหล่งกำเนิดหลักของกระบวนการผสมผสานระหว่างศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่
4. พลังกำลังที่ขับเคลื่อนร่างกายมาจากเท้าทั้งสี่ แรงกระทำจากเท้าสามารถส่งแรงขับเคลื่อนจำนวนหนึ่งให้กับร่างกายซึ่งร่างกายมนุษย์ต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนดังกล่าวในการเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนจุดศูนย์ถ่วง ด้วยเหตุนี้แรงขับเคลื่อนจากแรงกระทำของเท้าจึงเป็นปัจจัยเชื่อมประสานที่แกนกลางของร่างกาย
5. การวิจัยครั้งนี้ได้นำสเต็ปเท้า ‘Cucaracha’ มาใช้ออกแบบท่าเต้นเพื่อให้ร่างกายของนักเต้นสามารถรักษาจุดศูนย์ถ่วงร่างกายในแนวตั้งไว้ได้โดยการย่นทึงน้ำหนักไปที่บริเวณฝ่าเท้าเพื่อใช้พลังกำลังช่วงเท้าเป็นแรงผลักดันในการเปลี่ยนท่าทางโดยรักษาจุดศูนย์ถ่วงไว้ให้มั่น ในขณะเดียวกันยังอาศัยพลังกำลังจากข้อเท้าด้านในเพื่อผลักดันสร้างแรงขับเคลื่อนเคลื่อนไปยังทิศทางต่าง ๆ ให้กระดูกบริเวณเชิงกรานบิดหมุนขณะเคลื่อนตัวเพื่อปล่อยร่างกายให้เคลื่อนไหวอย่างอิสระตามหลักการเต้นรำสมัยใหม่และนำเข้ามาผสมผสานในศิลปะการเต้นรำแบบลาติน
6. ผู้วิจัยคัดสรรองค์ประกอบจากการเต้นรำสมัยใหม่ดั้งเดิมโดยหลีกเลี่ยงการเคลื่อนไหวบางรูปแบบที่สื่อถึงข้อเสียของการที่ศิลปะการเต้นรำสมัยใหม่ไม่มีสเต็ปเท้าที่แน่นอน

การอภิปรายผลการวิจัย

ศิลปะการเต้นรำแบบลาตินเป็นวัฒนธรรมการเต้นรำที่เฟื่องฟูอย่างยิ่งแขนงหนึ่งของโลก ก่อปรกกับการเต้นรำแบบลาตินอยู่ร่วมกับศาสตร์ด้านการกีฬาและศิลปะมาช้านาน จึงมีการจัดการแข่งขันเต้นรำสไตล์ลาตินทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การเต้นรำแบบลาตินได้รับความนิยมและเป็นที่แพร่หลายในหลายประเทศ ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผลงานที่มีการแสดงอันโดดเด่นจนกลายเป็นตัวแทนที่แสดงออกให้เห็นถึงเทคนิคเต้นรำในการแข่งขันเต้นรำแบบลาตินค่อย ๆ เติบโตจนพัฒนาขึ้นอย่างมาก ในปัจจุบันจึงมีผลงานนาฏศิลป์สไตล์ลาตินหลายชิ้นได้ก้าวขึ้นไปเป็นผลงานชั้นนำสู่จุดเริ่มต้นของผลงานการแสดงเต้นรำยุคใหม่ที่ผสมผสานมาตรฐาน ความสง่างามและความเป็นศิลปะเข้าด้วยกัน ซึ่งมีผลงานหลายชิ้นที่ผู้วิจัยนำมาใช้อ้างอิงร่วมกับผลการวิจัย ยกตัวอย่างเช่น

ผลงานการแสดงเต้นรำรูปแบบหมู่คณะเรื่อง “The Great Gatsby” “Chu·Hong” และผลงานการแสดงเต้นรำคู่ “Beyana” ฯลฯ ตลอดจนเอกสารอ้างอิงเชิงวิชาการ อาทิ งานวิจัยเรื่อง “Applied Research on the Influence of Modern Dance Basic Training on Latin Dance Training” เขียนโดย Yan Fei จากสถาบัน Hebei Normal University ในปีค.ศ. 2017 และงานวิจัยเรื่อง “Applied Research on the Application of Modern Dance Elements in the Creation of Sports Dance Art Performance Dance” เขียนโดย Liu Anqi จากสถาบัน Xi'an Sports University ปี ค.ศ. 2022 ฯลฯ ซึ่งองค์ความรู้จากกรณีศึกษาเหล่านี้เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการศึกษาและวิเคราะห์ท่าเต้นสไตล์ลาติน รวมถึงรูปแบบการแสดงเต้นรำในงานวิจัยนี้

จากกระบวนการศึกษาและเรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ผสมผสานทักษะการเต้นรำจังหวะรุมบ้าและการเต้นรำสมัยใหม่ให้เข้ากับการเต้นรำแบบลาตินได้ดียิ่งขึ้นและทำให้ทักษะการเต้นรำจังหวะรุมบ้าและการเต้นรำสมัยใหม่สามารถหลอมรวมเข้าด้วยกัน ยกตัวอย่างเช่น ในด้านขององค์ประกอบพื้นฐานของการเต้นรำแบบลาติน การเต้นรำจังหวะรุมบ้าโดยใช้สเต็ปท่าแบบ Cucaracha ถือเป็นขั้นพื้นฐานของการรักษาท่วงท่าให้มั่นคง และรักษาสมดุลในการเคลื่อนไหวที่เป็นส่วนสำคัญผ่านการวางปลายเท้าเต็มเท้า ส่งผลให้ทิศทางของต้นขาด้านในทั้งสองข้างเกิดการเปลี่ยนแปลง และทำให้กระดูกเชิงกรานมีการเคลื่อนที่ที่มากกว่าปกติ ทั้งนี้ ลักษณะการเต้นรำแบบลาตินในอดีตได้เกิดการเปลี่ยนแปลง คงเหลือไว้เพียงจังหวะดั้งเดิมของการเต้นรำแบบลาตินและท่วงท่าการเคลื่อนไหวส่วนกระดูกเชิงกรานที่มีมาแต่ดั้งเดิม

ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นผลสรุปที่ได้จากการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ประเด็นหลัก 2 ด้าน ได้แก่ การสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำและการแสดงของนักแสดงอย่างเจาะลึก แล้วนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยอาศัยประสบการณ์ภาคปฏิบัติตลอดระยะเวลาหลายปีในการเข้าร่วมการแข่งขันและการแสดงเต้นรำของผู้วิจัย ให้ข้อมูลอ้างอิงที่เป็นประโยชน์สำหรับการสร้างสรรค์และการแสดงในผลงานศิลปะการเต้นรำแบบลาตินในอนาคต เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในปัจจัยสนับสนุนต่อแนวทางการพัฒนาผลงานศิลปะการเต้นรำ ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยนี้จะมีส่วนช่วยให้เกิดผลงานการแสดงเต้นรำที่ยอดเยี่ยมยิ่งขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจากการบูรณาการท่วงท่าการเต้นรำ มิติการออกแบบสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำหรือกระทั่งการประยุกต์ใช้องค์ประกอบการเต้นรำที่หลากหลายในงานวิจัยนี้ต่างก็สามารถช่วยแต่งเติมสีสันให้กับผลงานศิลปะการแสดงเต้นรำในขณะเดียวกันผู้วิจัยยังหวังว่างานวิจัยนี้จะมีคุณค่าด้านการวิจัยและการอ้างอิงบางประการต่องานวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ดังนี้ 1) การนำแนวคิดและเทคนิคจากกระบวนการวิจัยนำไปประยุกต์ใช้กับนักเต้นที่มีทักษะทางกายที่เหมาะสมด้วยเทคนิคการเต้นรำสมัยใหม่ 2) การทดลองการบูรณาการต่อยอดด้วยเครื่องมือทางการสร้างสรรค์อื่น ๆ เช่น เทคนิคการแสดงดนตรีสด การทำงานแบบดีไวซิ่งหรือเทคนิคอื่น ๆ เพื่อการทดลองทำงานด้วยเทคนิคข้ามวัฒนธรรม

สำหรับผู้สร้างสรรค์ผลงานการแสดงเต้นรำควรศึกษาทำความเข้าใจต้นกำเนิดและวัฒนธรรมศิลปะการเต้นรำแบบลาตินและการเต้นรำสมัยใหม่ในหลากหลายมิติ เพื่อให้การเชื่อมโยงการเคลื่อนไหวแต่ละรูปแบบเป็นไปอย่างกลมกลืนยิ่งขึ้น และยังคงเลือกดนตรีประกอบที่เหมาะสมเพื่อให้ท่าเต้นให้ความรู้สึกถึงจังหวะอารมณ์ที่ลึกซึ้ง สอดประสานเป็นหนึ่งเดียวกับดนตรีในผลงาน

สำหรับนักแสดง ในการแสดงการเต้นรำที่บูรณาการสไตล์การเต้นรำหลากหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน นักแสดงต้องเข้าใจจุดสำคัญของเทคนิคการเคลื่อนไหวอย่างชัดเจน ทั้งลำดับการเคลื่อนไหว การประสานและจังหวะความต่อเนื่องของแต่ละท่วงท่าที่เรียงร้อยเป็นท่าเต้นชุดหนึ่ง ซึ่งนักแสดงต้องรู้และสามารถใช้รูปแบบการเคลื่อนไหวที่หลากหลายได้อย่างเชี่ยวชาญจนสามารถบูรณาการและฝึกฝนท่าเต้นสำหรับการแสดงได้อย่างเป็นระบบและแม่นยำ เพื่อให้สามารถตีความและแสดงบทบาทอารมณ์ในผลงานได้อย่างสมบูรณ์และลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน ยังควรให้ความสำคัญกับการศึกษาต้นกำเนิด วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์การพัฒนาของท่าเต้นในศิลปะการเต้นรำประเภทต่าง ๆ อย่างเจาะลึก เพิ่มความเข้าใจในวิธีการแสดงออกของท่วงท่าในท่าเต้นแต่ละรูปแบบ รวมถึงวิเคราะห์ทำความเข้าใจรูปแบบดนตรีและลีลาท่าเต้นในผลงานอย่างละเอียดเพื่อให้ตนเองมีความเข้าใจเชิงลึกและความเชี่ยวชาญในการแสดงจนสามารถแสดงออกในผลงานได้อย่างเด่นชัดและแม่นยำ

รายการอ้างอิง

- Liu, Q. (2004). *The body language of modern dance*. Shanghai Music Press.
- Miao, F., & Zhang, C. (2014). *Youth Latin dance skills*. Chemical Industry Press.
- Watt, L. Y. (1961). *National standard dance basic textbook*.
- Xiao, S. H. (2019). *Theory and techniques of contemporary choreography*. Minzu University Press.